

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОМ КЪЫБГЪЭДЭКЪЫ

Декабрь и 28-м и оперативнэ сводкэ

Декабрь и 28-р екуэкъыуэи ВЕНГРИЯМ и шыгум деж, город ДЬЕНДЬЕШ и ищхэрэ къухьыпалуэкъ дэ дэхэм, бийм и зыгъэнэныгъэхэр зепашкыкыра къаштащ город икы гуыцгъуыгу станцу СЕЧЕНЬ, абы хуэдэ къабзу аууэкъ къаштащ къуажэхуэ ШАЛЧА, ЗАДЬВА, РОНА, КАРАНЧАЛИНА, ЕТТЕНЬ, НАДЬ-ЧЕЦ, ГАРТИ.

ЧЕХОСЛОВАКИЯМ и шыгум деж, город ШАХЫ и ищхэрэ къуэкъыпалуэкъ, дэ дэхэм, бгы-мэзыльгэ гугъуэхуэ шыпхэхэм шызауэхкыкыра, къаштащ къуажэхуэ ТРЕБУТОВЦЕ, ИНАМ, ДУРКОВЦЕ, ЧЕЛОВЦЕ, ОПАВА, ГРУШОВ, ФЕДШЕНШ. А зэманим ШАХЫ и ищхэрэ-къухьыпалуэкъ дэ дэхэм зауэ гуащэ ирагъэкъуэкълахэм къыхэкъыкы бийм къышхыпхыкыжаш ИПЕЛЬ, ГРОН псыхэм я зэхуаку районхэр, зауэ здырагъэкъуэкълахэм деж къышхыпхыкыжаш ПАСТОВЦЕ, ДАРМОТКИ, ПАЛД, САЛКА, ЛЕЛЕД, ХАЛЕМБА, КИЧИНД, ГАРАМ-КЕВЕШД, ХУАШГУУГУ СТАНЦХУЭ-ХАЛЕМБА, КОБАЧ-ПАТКА. Абы хуэдэу, дэ дэхэр ГРОН псым и къуэкъыпалуэ Иуфэм бгыдэхыдэхэр город ЛЕВИЦЕ къышхыпхыкыжаш ДУНАЙ нысыхуыкы.

Декабрь и 27-м и къуэкъыпалуэ ДЬЕНДЬЕШ, и ищхэрэ-къухьыпалуэ ШАХЫ и ищхэрэ-къухьыпалуэ районхэм дежхэм дэ дэхэм плен къашхыпхыкыжаш немецкэ, венгерскэ солдатрэ офицерхуэ 2200.

БУДАПЕШТ районм деж дэ дэхэм, бийм и группировкэ къуакъуэкъуэкълахэм зэтрауэкъыпалуэ зауэ ирагъэкъуэкълахэм ДУНАЙ псым и къуэкъыпалуэ Иуфэм къаштащ-

Чехословакиям деж город ШАХЫ и ищхэрэ-къухьыпалуэ-Гуэкъ, дэ дэхэм наступательнэ зауэ ирагъэкъуэкълахэм. Н-скэ соедивением и частхэм немецхэр ирахужаш бгым лэшцу шыгъыбыда позицияхэм икы зепырыкылахэщ псыпакы зауэжэм, ипакы къуэ-тащ километри 10-кэ. Зауэ ирагъэкъуэкълахэм къыхэкъыкы, зэтрауэкъуэкълахэм гитлеровцыхуэ батальоннэ яс, зэхакъутахэм топ 15, бийм и минометнэ батареуэ 3.

Будапешт районм деж дэ дэхэм зауэ ирагъэкъуэкълахэм бийм и группировкэ къуакъуэкъуэкълахэм зэтрауэкъыпалуэ. Советскэ частхэр гитлеровцыхэм я гъыбыдащэ пунктхэм йобгырыкыуэхэр икы къуакъуэкъуэкълахэм нэхъ пшыду зырагъэкъуэкълахэм. Дунай псым и къуэкъыпалуэ Иуфэм деж бийр городыбгуэ 12-м йуахужаш, абыхэм ащыхыпхыкыжаш къуажэ Пештсериершиз, венгерскэ столицэм километри 5-кы и ищхэрэ-къухьыпалуэи шыфр. Бийм хакъуэкъуэкъуэкъуэкъуэхуэ

Декабрь и 29-м и оперативнэ сводкэ

Декабрь и 29-р екуэкъыуэи ЧЕХОСЛОВАКИЯМ и шыгум деж город ЛУЧЕНЕЦ и ищхэрэ-къухьыпалуэи, дэ дэхэр зауэрэ ипакы йуэтахыпхыкыжаш къаштащ къуажэхуэ ШИД, ЧОМА, БЬЕНА, ШЕРЕГ, ГАЙНАЧКА, ЯБЛОНИЦА, СТАРАЯ БАТША, гуыцгъуыгу станцу ШИД.

Чехословакиям деж город ШАХЫ и ищхэрэ-къухьыпалуэи дэ дэхэм, наступательнэ зауэ ирагъэкъуэкълахэм къыхэкъыкы къаштащ къуажэхуэ МАЛАЯ ЧАЛОМОЯ, ХРАТИНЦЕ, ЛЕСЕНИЦА, ОПАТОВЦЕ, БАТОВОРА, НЕНИНЦЕ, СЕЛЯНИ. А зэманим ШАХЫ и ищхэрэ-къухьыпалуэи дэ дэхэм ГРОН псым зепырыкыкыкыра, псым и къуэкъыпалуэ Иуфэм деж зырагъэкъуэкълахэм плацдарм къуажэхэр-рикы дэшхыгъууэ НАНА, ПАРКАНЬ. Бамгы тэрэхэкыкы, а группировкэр зэтрауэкъыпалуэи зауэ ИПЕЛЬ, ГРОН псыхэм я зэхуаку-хэм ирагъэкъуэкълахэм, декабрь и 27-м, и 28-м дэ дэхэм плен къашхыпхыкыжаш немецкэ солдатрэ офицерхуэ минн 6 м шыгтуэ, абы хэм ащхуэ декабрь и 28 м 4500. Зауэ здекъуэи гугъуэи бийм и солдатхэм, офицерхэм я хьэдэу минн 5 кырылащ.

хэш ДУНАКЕСИ, АЛАГЕВИЛЛА, ОРПАД, ЦИНКОТА, ПЕЦЕЛЬ, РАКОШЧАБА, РОКАШГЕТ, РАКОШКЕРЕСТУР, ПАПШЕНТ-ЛЕРНИЦ, ПЕШТЕНТИМЬРЭ, АНДРОШИ, ДИАЛ. А зэманим дэ дэхэм зауэ ирагъэкъуэкълахэм бийм и часть ДУНАЙ псым къыдзышхыдэ бгым мэзыльгэ районхэм деж къышхыпхыкыжаш БУДАПЕШТ и ищхэрэ-палуэи икы къаштащ ПИЛИШСЕТКЕРЕСТ къуажэр ПИЛИШСЕНТКЕРЕСТ къуажэр жэм шхьэкы ирагъэкъуэи зауэхэм деж къаштащ венгерскэ гул солдатрэ офицерхуэ я бжыгъэр нырыбгэ 600-м нэсу, абыхэм яхэтхыпхыкыжаш генерал, полковникхуэ 8, офицерхуэ 18.

Город СЕКЕШФЕХЕРВАР и ищхэрэ-палуэи дэ дэхэм бийм къышхыпхыкыжаш бийм шыгъыгэ бгым-мэзыльгэ ВЭРТЭШ-ХЕДЫШЭС районир икы къаштащ къуажэхуэ НЕСМЕЙ, ОГОСТИАН, ТАВАРОШ, ШАРКЕРЕСТЕМ. СЕКСФЕХЕРВАР городым и ищхэрэ-къухьыпалуэи дэ дэхэм къышхыпхыкыжаш городу ПУЛГАРДЪ, къуажэхуэ ШАРКЕСИ, ШАРКЕСИ АМИНО, НАДАШДЛИДАНИ, ИЕНЕ, ЭРЖЕБЕТ, ШАМДОРКА.

А районм деж декабрь и 27-м и къуэкъыпалуэи екуэкъыуэи зауэхэм деж дэ дэхэм плен къышхыпхыкыжаш немецкэ, венгерскэ солдат офицерхуэ 694.

Фронтым и адресы участкэхэм—разведчикхэр шхьэкъуэхэщ икы шыпхэ гуэрхэмикы шыпхэ мыхъэнэ йбуэ зауэ шекъуэкълахэм.

Декабрь и 27-м и къуэкъыпалуэи дэ дэхэм зэтрауэкуэтахыпхыкыжаш немецкэ танк 49. Хьэуэм шекъуэкъыпалуэи зауэрэ зенитнэ артиллериям и нафлэмрэ къыраудыдэхэщ бийм и самолет 22.

ирехьыкыр. Зауэ здекъуэи-лахэм деж гитлеровцыхэм я хьэдэхэр, бийм и йэцэр техникэ зэхэкъуэхэпхэмрэ вэхощ.

Будапешт и ищхэрэ-палуэи бийм и частхуэ, бгым-мэзыльгэ шыпхэхэм къышхыпхыкыжаш хуажыуэ шхьэкъуэи къуажэхуэ шхьэкъуэи шхьэкъуэи. Зы участкэ гуэрэм деж немецкэ пехотым и батальонным, танкхэри кы дэшхыгъууэ, кон-трактэ къуэкуэи. Гитлеровцыхэм артиллерийскэ-минометнэ нафлэмикэ теуахэщ икы абы я нэхъыбапэр зэтрауэкъуэхэщ. Нэгъуэи зы участкэ гуэрэм деж бийм и ротитым дэ пехотинихэр теуа нэуэж кы, я йэцхэр ягъыпхыкыжаш плену зыкытатахэщ.

Бийм есауэ советскэ зауэ-куэухэм лыхъужыгъэмрэ фыуэ зрызауэрэ къагъы-лыгъуэхэр. Гвардием и рядовой Хутай Калиев противотанковэ гранаткы немецкэ сызр езыру зекъуэи топыр зэхыкуэи, абы дэшхыгъуэи шхьэкъуэи нуклащ. Гвардиям и сержант Матюм про-

тивотанковэ топым и нафлэмикэ зэхыкуэи немецкэ танкы. Гвардием и старшина Биссаров и орудийнэ расчестым немецкэ танк хьэлэхуэ „Королевскэ тигрхэм“ нафлэ якышхыпхыкыжаш Дудик лейтенантым и кавалерийскэ аскадронир бийм и тылым яфлэхыпхыкыжаш икы немецкэ автоколлоннэм теуахэщ. Советскэ шыухэм зэтрауэкъуэкъуэхуэ 40, къаштащ автоматизуэ 6 икы пленникы къашхыпхыкыжаш. Полятыр пулеметчикым, бийм и контратакам зызыпырыгытэзакыкыр, нуклащ немец 15. Гвардием и рядовойхэр Толин Мудренко сымэ къаштащ бийм и штабам и машина псындлэр икы плен къашхыпхыкыжаш абы ису кыуэ немецкэ офицерым и документ мыхъэнэхуэ зилэхэри кы зырыгытым хуэдэ.

Краснознаменнэ Балтийскэ флотым и корабльхэм Балтийскэ теиджыкым деж шырагъэкъуэкъуэхуэ немецкэ транспорт и хьэлэгъыр тонн минн 10 хуэдэ.

Венгриям Временнэ Правительствэ къызэрэгъэпэщам шхьэкы английскэ печатым итхы

ЛОНДОН, декабрь и 28-м. (ТАСС). „Мончестер гардиан“ газетым и дипломатическэ обозревателым, Венгриям Временнэ Правительствэ къызэрэгъэпэщар комментировать ишкыкыра, желар бийм и кыарум хуэдэ Венгрияр гъэкъуэдынгыгъэр флэмикы шыпхыуэц.

—Къызэрэгъэпэщар временнэ правительствэм,—этхыр обозревателым, — прогрессивнэ партия псорикы и йэмыпхыпхыкыжаш. Прогрессивнэ партиахэр временнэ правительствэм и программэм гуохьэхэр, азы абы программэр ижыым хуэдэ къабзу сэмгури кышхыпхыкыжаш хуэйш, аграрнэ реформари ирагъэкъуэи къыгъэу гугъыр, я шхьэкы зауэхэм зауэгунынгымикы хуитынгыгъэ яретыр.

„Йоркир пост“ газетэ, къыжжэр Венгриям союзникым я паткы шхьэкы къышхыпхыкыжаш ирагъэкъуэи венгерскэ правительствэ эпэрей дэхэ кыуэ. Аз зэрагъэпэщар рманскэ, болгарскэ правительствэхэм ящхуэ, икы партиа псорикы хохьэхэр. Правительствэиш я программэ и шхьэкы шыгъуэи шыгуэи реформирэ союзникым ядэу жызыпхыкыжаш.

„Дейн геральд“ газетым дипломатическэ обозревателым Венгриям и национальнэ правительствэиш телсалты къыжжэр этхыр: Паж дяду жэпэм ар представительнэ правительствэиш, хуажыуэ шхьэкы зыгъэпэщар, азы йэмыпхыпхыкыжаш азы Абухуэдэ правительствэм и гугъыкыфийш Венгриям инахъ элементифхэр.

Западнэ Европэм шекъуэи зауэхэр

ЛОНДОН, декабрь и 29-м. (ТАСС). Союзникым я верси-дационнэ къарухэм я веховнэ командованием и штабам къыдгытэ кыбархэм жлэр: Голландиям деж Маас псым бийм и патрульхэр актианэу мээзуэхэр. Ищхэрэ флангым, Арденнах деж ипакы ипхэр Сатлорэ Оттонорэ я зэхуакухэм деж бийр къытэу-ныгъэр нэхъ мащэ къуэхэ. Союзникым зауэ гуащэ ирагъэкъуэхэм къыхэкъыкы, агуэру къаштэхэхэщ Гран-мений, Юмен. Оттонэр Маршрэ я зэхуакухэм деж бийм и атакахэм зызыпырыгытэзакыкышхыпхыкыжаш икы немецхэм хьэлэу-дыкынынгышхуэ ирахыкыуэ. Абы и къухьыпалуэи бийм и дэу къуакъуэи хьэхэр зэтрауэкъуэи ирагъэкъуэи. Плен къашхыпхыкыжаш икы шыпхэ шыпхэи шыпхэи шхьэкы къуэ, абыхэм яхэтхыпхыкыжаш бийм къышхыпхыкыжаш отрядхэм зыгъэнэныгъэ гуащэ къашхэр Сент-Юбер районм деж. Союзникым и дэхэр, Бастонэ деж союзникым я частхэм ягухьэхэхэр, городым дыхьэхэщ. Абы и ищхэрэ-къухьыпалуэи союзникхэр

Тибре и екуэаланпэхэм нэхъ икы абы и ищхэрэ-къухьыпалуэи бийм къышхыпхыкыжаш Омпр, Ассенуа и ищхэрэишхыпхыкыжаш мээзыльгэ мээзыльгэ деж зыгъэпэщар шхьэкы. Союзникым я дэхуэ, къыдзыпхыкыжаш и ищхэрэ флангым и шхьэкы къуэуэхэм, къуэуэи къаштэхэщ. Союзникым ГРОН псым зыпырыкылахэщ и гугъуэууэ. Дикерхэр Эхэрхэр я зэхуаку районм дежхэм союзникым я веховнэ Сюр псым и шыпхэишхыпхыкыжаш абыхэм Роспэ (Люксембург) яхытжу. Уэлбану зэрышхыпхыкыжаш союзникым я авадэишхыпхыкыжаш зауэуэхэм.

ЛОНДОН, декабрь и 29-м. (ТАСС). Средиземноморскэ театрым зауэ шхьэкыкы союзникым я вооруженнэ къарухэм и штабам къышхыпхыкыжаш кыбархэм жлэр Идрия Серкы псым и ауэ деж зауэхэр шхьэкы 5-рей, 8-рей армянхэм и частхэм я патрульхэр зауэ кы дэхэщ.

Средиземноморской авиацияр 2600 къыгъэпэщар бийм теуахэщ.

Югославиям шекъуэи зауэр

БЕЛГРАД, декабрь и 29-м. (ТАСС). Югославиям и Народнэ-Освободительнэ армиям и веховнэ штабам хьыбар кырагъэхыпхыкыжаш, Восточнэ Босниям, Биенин—Бреко секторым деж зауэ гуащэ шхьэкыкы. Зардиште секторым деж югославскэ частхэм къуажэ зауэ къаштэхэщ, абыхэм ищхыпхыкыжаш Хелина Главица. Немецкэ частхэр Мокре Гора шхьэкъуэи хьэхэщ, зауэ гуащэ здырагъэкъуэи.

Санджакэ Бисло Поль, Триепольнэ коммунацияхэм деж немецкэ колоннэ зэтрауэкуэхэщ.

Черногориям деж югославскэ частхэр Матешеве—Монковац коммунацияхэм икыуэишхыпхыкыжаш немецкэ колоннахэм теуахэщ.

Хорватиям деж немецкэ гашскэ частхэм танкхэр ядэшхыгъуэхуэ наступленнэ къыдгытэ. Зэгреб-Карлов районым кыбархэр Писареишхыпхыкыжаш направлениемкы хуэи хуэ. Махутлым и къуэи зауэ гуащэ ирагъэкъуэхэм къыхэкъыкы бийр кышхыпхыкыжаш, абы и уыжкы югославскэ частхэр контрасту лением хуэкуэхэишхыпхыкыжаш икы немецхэр усташхэмрэ къыдзыпхыкыжаш.

Словениям деж югославскэ частхэм бийм и шхьэкыкы пункт зауэ къаштэхэщ Голцы лыныкыуэи. Бийм часть хьэлэх ишхэхэр ахуэ кыра, югославскэ частхэ Идрия псым бгыдэхыдэхэщ.

Отает редактор М. САКИЕВ.